

Андрущенко О.С., аспірант

Науковий керівник—д.е.н., проф. Губанова О.Р.

Одеський державний екологічний університет

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Актуальність проблеми. Однією з найбільш актуальних та життєво важливих проблем сучасного суспільства є забезпечення раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР), яке, головним чином, здійснюється за рахунок реалізації заходів з енергоефективності та/або енергозбереження. Політика енергозбереження направлена передусім на виконання кількісного завдання економії ПЕР. За оцінками, проведеними на основі планових показників Енергетичної стратегії України до 2030 року, за рахунок енергозбереження країна до 2020 року може зекономити понад 470 млн. тон у.п., що в грошовому еквіваленті складає близько 15 млрд. дол. США.

Одержання запланованого результату передбачає використання різноманітних інструментів й, з огляду на це, *метою даного дослідження* є визначення класифікаційних ознак заходів управління енергозбереженням, які застосовуються в світовій практиці.

Результати. Будь-яка класифікація ґрунтується, перш за все, на встановленні сутності та характерних ознак об'єкта систематизації. Тому важливим є термінологічний аналіз, згідно якого інструменти енергозбереження можуть визначатися як заходи, спрямовані на раціональне використання і ощадливі витрати первинної та перетвореної енергії і природних енергетичних ресурсів у національній економіці. Огляд наукових публікацій з проблематики управління енергозбереженням дозволяє виділити низку класифікаційних ознак цього інструментального забезпечення. Так, за напрямом дії інструменти політики формування енергоощадливої економіки поділяються на: такі, що впливають на обсяг ВВП, та ті, які спрямовані на зменшення обсягів використання ПЕР. Крім того, інструменти енергозбереження можна класифікувати за

функціональним призначенням: інженерно-технічні, технологічні, організаційні, економічні (з урахуванням наявних організаційних напрямів та інженерно-технічних заходів, передбачених реалізацію політики енергозбереження суб'єктів господарювання). Поділ енергозберігаючого інструментарію можливий також за суб'єктами, масштабами та рівнем управління енергозбереженням, за характером стимулювання, за методами реалізації практичних дій, ефективністю використання енергетичних ресурсів.

Висновок. Класифікація інструментів енергозбереження сприяє розумінню складної природи енергозберігаючих процесів, різноманітності їх проявів, і є підґрунтям формування теоретико-методологічних засад стимулювання енергозбереження в Україні.